

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št. 2/junij 2020

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

NOVICA ZA NOVIČNIK

V Vrtnu Hoče, ki trenutno deluje na štirih različnih lokacijah, smo se z navdušenjem pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu in šoli, saj se zavedamo pomena ustrezne vzgoje naših najmlajših in ozaveščanja staršev o pomenu zmanjševanja netrajnostnih oblik prevoza in povečevanju priljubljenosti trajnostnih oblik mobilnosti, kot je hoja peš, kolesarjenje, rolanje, vožnja s skirojem in uporaba javnega prevoza. V projektu sodeluje devet skupin, skupaj 180 otrok vseh starostnih skupin, od najmlajših do najstarejših. Vzgojiteljice so samo igro Beli zajček združile še z drugimi aktivnostmi.

Otroci iz skupine Muc so si ogledali parkirne točke in avtobusno postajo. Izdelali so velik talni plakat, ki jih je še spodbudil prihodih v vrtec peš in s kolesom. Izvedli so različne dejavnosti na temo z vlaki, se naučili pesmico Slavka Juga Vlak, se igrali ljudsko igro Je kaj trden most in izdelovali različne konstrukcije vlakov. Načrtujejo tudi obisk železniške postaje v Hočah.

Otroci iz skupine Srnic so izdelali skupaj z vzgojiteljico stolpčni diagram, preštevali vsak dan, koliko otrok je prišlo v vrtec peš, s kolesom ali avtomobilom. Iz kock so sestavljali prevozna sredstva. Na sprehodu pa preštevali avtomobile in opazovali, koliko ljudi hodi raje peš.

Otroci iz skupine Pikapolonic so sestavljali bele zajčke iz delov, ki so jih morali pravilno prilepiti. Izdelali so drevesni diagram in ustvarili tabelo z zapisanim številom prihodov otrok. Naučili so se tudi pesmico Kresnička Janeza Bitenca in zaplesali in zapeli Naša četica koraka.

Otroci iz skupine Zajčkov so izdelali stolpčni diagram, preštevali sličice in jih zabeležili v opazovalni list. Izdelali so si svojo sestavljanko ter pobarvali svoje prevozno sredstvo.

Otroci v skupini Čebelic so izvedli dramatizacijo zgodbe, se dnevno pogovarjali o belih zajčkih in željo po peš hoje prenesli tudi domov, k staršem.

Otroci v skupini Medvedki so bili navdušeni nad dnevnim spreminjanjem sivih zajčkov v bele. Nagrajeni so bili z žigom zajčka in na koncu ponosno odnesli domov nagrado – kresničko.

Tudi naši najmlajši v skupini Žabic so v igri aktivno sodelovali. Zajčke so si pobarvali s sivo tempero in jih v skupini porisali s črno voščenko.

Naši najmlajši Polžki so imeli svojega sivega zajčka nalepljenega na omarico in zjutraj skupaj s staršem nalepili nanj krog. Igrali so se z lutkami in različnimi vozili.

Igro Beli zajček smo zelo uspešno izvedli, saj smo dosegli odlične rezultate. Vzgojiteljice pa smo že polne idej za nadaljnje aktivnosti.

OŠ Dušana Flisa Hoče, vrtec Hoče
Koordinatorica projekta Trajnostna mobilnost v vrtcu:
Lea Krajnc Lešnik

NOVIČKE IZ HAJDINE

Igro Beli zajček smo izvajali v vseh sedmih igralnicah vrtca. Na strokovnem timu smo izmenjale predloge, ideje ter se dogovorile, da se bomo igro igrali dva tedna in sicer od 18. 9. do 2. 10. 2010. Vzgojiteljice so se na projekt pripravile z zanimivimi pristopi, vsebinami in spremljajočimi aktivnostmi. Odziv staršev je bil odličen, saj so v celem vrtcu bili redki, ki niso dnevno aktivno sodelovali pri igri. Še bolj smo navdušeni, da so nekateri starši še dolgo po zaključku igre prihajali v vrtec na

trajnostni način. Zagotovo bomo igro ponovili tudi, ko bo projekt že minil, saj so otroci preko lastne aktivnosti spoznavali pasti v prometu. Projekt smo staršem pred izvedbo predstavili na roditeljskem sestanku, kjer so tudi oni, ob vseh drugih pomembnih informacijah, slišali skrajšano verzijo zgodbe o zajčkih.

V nadaljevanju pa le nekaj aktivnosti iz posameznih oddelkov:

PODRAVSKA REGIJA

- Poslušanje zgodbe o belih zajčkah, vsakodnevni obisk lutke belega zajčka, lepljenje belih krogcev na sive zajčke, poslušanja, gibanje in pripevanje pesmi Zajček Dolgoušček.
- Vsakodnevno lepljenje krogcev na zajčka ter vsakodnevni pozdrav zajčku.
- Izdelava velikega zajčka ter dnevno lepljenje belih krogcev nanj, velika zajčja družina na igrišču vrtca, ki je otroke in starše pozdravljala ob prihodu in odhodu iz vrtca.
- Ozaveščanje o pomembnosti čistega zraka, iskanje zajčkov in igra v bližnjem gozdičku, likovno ustvarjanje na temo belega zajčka.
- Izdelava velikih in malih avtobusov, igra z njimi, vodeni pogovori o varovanju okolja.
- Aktivno sodelovanje pri lepljenju belih krogcev na sive zajčke, pripovedovanje zgodbe, pogovori o naravi, varovanju le-te, sprehodi v okolico šole, opazovanje prometa, iskanje trajnostnih rešitev pri premagovanju poti.
- Izmišljanje nadaljevanja zgodbe o belih zajčkah, sprehodi po vaseh občine, opisovanje poti, ki vodijo do vrtca, izdelava makete občine z označenimi vasei, učenje vedenja v prometu, spoznavanje varnih poti in nevarnosti na cesti, izlet z avtobusom do bližnjega mesta.

OŠ Hajdina, PE Vrtec Najdihojca
Koordinatorica: Viktorija Vrabl

BELI ZAJČEK V NAŠI SKUPINI

V skupini smo se vsi odgovorno in z veliko mero motivacije odzvali na izvajanje projekta Trajnostna mobilnost.

Naš vrtec leži na lokaciji, kjer imajo starši možnost pripeljati otroke v neposredno bližino vrtca ali prehoditi del poti.

Starše in otroke smo na začetku leta in tudi pred samim izvajanjem seznanili s pravili, priporočili, oziroma z možnostmi kako čim bolj kakovostno izvesti naše zadane cilje.

Še pred izvajanjem Belega zajčka so se vsi odzivali spodbudno, otroci so bili staršem motivacija, jih opominjali na možnosti prihoda v vrtec. Jim razlagali, kazali, dajali pobude kje naj parkirajo in se odpravijo peš do vrtca. Prehojena pot do vrtca jim je bila v veselje, kar se je odražalo v pogovoru, kazanju na tabelo, ki smo si jo naredili ob prihodu v skupino.

Starši so se trudili, da nekaj naredijo v dobro vseh, saj so želeli prav tako biti dober vzgled otrokom. V vrtec so prihajali na različne možne načine, katere so individualno beležili v svojo tedensko tabelo. Največ so prišli peš, s kolesom, rolerji, posamezniki pa tudi s skirojem. Vzporedno smo izvajali tudi druge dejavnosti iz drugih vzgojnih področij.

Skupaj z otroki smo napisali pesem o trajnostni mobilnosti - Belem zajčku:

BELI ZAJČEK

V VRTEC PRIDEM PEŠ, S KOLESOM,
POGANJALČKOM ALI SKIROJEM.
AVTO PUSTIM DOMA V GARAŽI
ALI PA PRI TRGOVINI.

V VRTCU ČAKA ZAJČEK ME,
NA TREBUŠČEK DAM MU KROGECA,
DA BO BELI, ČIST,
IN EN, DVA, TRI
NAŠA SOVA ŽE SE SMEJI,
KER ZA ZDRAV IN ČIST
ZRAK, POSKRIBIMO MI!

Ustvarili smo rime na določeno besedo (zajček- pajček, kolo- polo, avto- bavto, cesta- pesta), se igrali igro »pet«. Pravilo je bilo, da je tisti, ki je prišel do pet, povedal, kako je prišel v vrtec.

Na sprehodih smo se pogovarjali o varni hoji, prometnih poteh, ureditvi, kaj bi lahko še sami naredili, da bi lažje in varno prišli v vrtec brez avta, kje naj starši parkirajo. Ob koncu izvajanja projekta je bilo otrokom v veliko veselje ustvarjen zajček, posebej, če je bil cel prepleten z belimi krogi. Le te so šteli, primerjali med sabo, si ogledovali svoje tabele in se ob tem počutili pomembne na dosežke, ki so jih uresničili s starši.

Slika: Otroci, ki so prišli peš, s kolesom, skirojem, parkirali dalje od vrta lepijo bel krog na zajčka.

OŠ Janka Glazerja

VRTEC RUŠE

Skupina SOVICE: 4-5 let

Vzgojiteljica JASNA PUŠNIK

Kordinatorica: Simona Kraner, dipl. vzg. predš. otrok

IZVEDBA DEJAVNOSTI BELI ZAJČEK - NOVIČNIK

Izvedba igre BELI ZAJČEK

Tematski sklop: "Beli zajček"

Dejavnosti: Oprema didaktične table v igralnici – po vsebini ZGODBE O BELIH ZAJČKIH

Naš oddelek vrta se nahaja v prostorih OŠ Janka Glazerja Ruše, zato je večino staršev že v jutranjem času, ko so se pripeljali z avtomobili, parkiralo na parkiriščih nekaterih trgovin, ki so od šole oddaljene več sto metrov. Prav tako so starši tudi v popoldanskem času, ko so prihajali po svoje otroke, puščali avtomobile daleč od šole, da so otroci lahko resnično podoživljali in spoznavali tisti pravi namen tega projekta v katerega smo bili vključeni tudi mi. Tako so lahko pričeli spoznavati pomen hoje in kolesarjenja, s katerimi zmanjšujemo pritisk v okolici vrta, izboljšujemo prometno varnost otrok in manj onesnažujemo okolje.

Izvedba dejavnosti:

Že prvi dan pričetka projekta Beli zajček, so otroci pripovedovali načine aktivnega prihoda v vrtec. Vsak otrok si je izbral šablono na kateri so bili narisani beli krogi. Vsak dan si je zatem znova izrezal en beli krogec, katerega je nalepil na svojega "sivega zajčka".

Ker pa so bili "sivi zajčki" prvi dan pritrjeni z magnetki na prazno podlago table, je bilo potrebno najti skupno rešitev, ki smo jo našli ob prebrani "Zgodbi o belih zajčkih".

Na podlagi pogovora in ugotovitev iz vsebine Zgodbe o Belih zajčkih, smo se skupno z otroki v našem oddelku odločili, da bi si izdelali takšno novo dekoracijo, na katero bi namestili "sive zajčke" tako, da bi se vsi dobro počutili in bili zdravi.

Kaj so se odločili vaščani? Kaj so si kupili vaščani? Kakšen je bil sedaj zrak v gozdu? Na zastavljeno vprašanje: "Otroci, kaj predlagate, kako bi si opremili našo magnetno tablo, da bi bili vsi "sivi zajčki" veseli in beli?"

Pa so otroci na vprašanje odgovarjali z različnimi predlogi, največ otrok je odgovorilo, da bi bili zajčki najbolj veseli, če bi lahko živeli v gozdu, kjer rastejo drevesa.

Tako se je prva skupina otrok odločila za risanje in izrezovanje dreves dreves, s katerimi smo zatem opremili tematsko tablo in izdelali gozd. Deklice so se odločile za risanje in izrezovanje gob. Otroci so izbirali poljubno likovno tehniko. Končane izdelke: drevesa in gobe so zatem pritrili na magnetno tablo.

OŠ Janka Glazerja

VRTEC RUŠE

Skupina METULJI: 5-6 let

Vzgojiteljica: Jožica Korman, dipl. vzg. predš. otrok

Kordinatorica: Simona Kraner, dipl. vzg. predš. otrok

MOJA POT V VRTEC

Projekt trajnostna mobilnost smo z otroki poimenovali kar moja pot v vrtec ter jih motivirali z zgodbo o Belem zajčku ter z izvajanjem igre Beli zajček. Skupina otrok je stara od 4 do 5 let, ker smo že veliki a hkrati zelo raznoliki v izkušnjah in risarskih sposobnostih sva se s strokovno sodelavko odločili, da otrokom pripraviva zajčke ter da jih oni le dokončajo. Seveda smo eden tistih vrtcev, ki spodbujamo kreativnost ter ustvarjalnost in če bi vsi imeli šablonske zajce prilepljene nekje na vidnem mestu vsekakor ne bi upoštevali omenjenega. Zato smo se skupaj z otroki odločili, da zajčkom pripravimo pisan, jesenski gozd, ki bo povsem otroški in unikaten. Imeli so možnost slikanja z voščenkami in sicer so slikali kar na pripravljeno podlago na steni. Ustvarjanje jim je predstavljalo izziv, celo tistim, ki nimajo velikega interesa za ustvarjanje, saj je bilo slikanje na stensko podlago nekaj novega in zanimivega. Projekt smo izvajali dva tedna in tako spremljali prihode otrok in njihovih staršev v vrtec ter se trudili, da bi naši zajci postali povsem beli.

Odzivi otrok so bili zelo pozitivni, saj so sami med seboj pričeli tekmovati kdo ima bolj belega zajčka ter bili zelo ponosni, ko so ob jutrih dobili bel krog, ki so ga pritrdili na zajčka. Tudi odzivi staršev so bili pozitivni, namreč vzgojiteljice smo se potrudile in na roditeljskih sestankih pozitivno in spodbujajoče predstavile projekt, da so ga starši prav tako sprejeli z odobravanjem. Namreč ključno je, da starši otrok sprejmejo projekt, da so ga lahko otroci skupaj z njimi izvajali. Da bi kot vzgojiteljice bile vzgled otrokom smo se tudi mi potrudile in v službo prihajale peš, saj smo otrokom največja spodbuda s svojim vzgledom.

Igro beli zajček smo po izteku dveh tednov nadgradili s slikanjem svoje poti v vrtec. Ko so otroci v vrtec prihajali peš so imeli več možnosti opazovanja svoje okolice, saj v avtomobilu težko spremljajo ali pa niti dobro ne vidijo skozi steklo avtomobila.

Zato smo otroke motivirali, da prineso fotografijo svoje hiše oz. bloka, ki smo jo uporabili pri likovnem izdelku. Otroci so na podlago prilepili svojo fotografijo hiše in fotografijo vrtca ter narisali pot med domom in vrtcem. Odločili smo se za tehniko slikanja s flomastri ter izvajali dejavnost v manjših skupinah. Pripravili smo si razstavo likovnih izdelkov, kjer so otroci imeli možnost predstaviti svojo pot prijateljem. Otroci so vsakodnevno pred igralnico komentirali izdelke, ki so nastali v sklopu našega projekta. Pogovarjali so se kdo prihaja v vrtec mimo dreves, kdo mimo blokov, travnika itn... Samoinicativno zanimanje otrok, ki je povsem spontano, sproščeno in ni vodeno iz strani odrasle osebe je odličen pokazatelj, da je otroke pritegnila omenjena dejavnost – slikanje poti v vrtec.

Skozi celotno leto se trudimo spodbujati trajnostno mobilnost in tako posledično vplivati na prihodnje generacije, ki bodo s svojim načinom življenja pomembno vplivale na naš planet, ki ga je potrebno še kako ohranjati.

OŠ Lenart - enota vrtec
Zapisała: Maša Pušenjak
Fotografirala: Polona Čeh

KOLESARJENJE V VRTCU

V vrtcu Lenart vsako leto pripravimo malo šolo kolesarjenja Mr. Bo, v sodelovanju s Kolesarskim klubom TBP Lenart. Sodelovanje traja že 10 let. Otroci se osnov kolesarjenja naučijo doma. Vzgojiteljice in kolesarji KK TBP to znanje nadgradimo. Skušamo jih naučiti strpnosti ter tega, da znajo paziti nase in druge udeležence v prometu.

Kolesarjenje izvedemo na Športnem centru Polena, ki je več kot primeren za kolesarjenje najmlajših. Posebno doživetje za otroke pa je, da se nam pridruži pravi kolesar, ki je v tej disciplini športa strokovno podkovan. Otroke preko igre in zanimivih poligonov naučimo osnov varne vožnje in kolesarskih pravil ter spretnosti. Prav tako prevozijo kolesarsko progo in se preizkusijo v vožnji po pump track stezi. Ob zaključku kolesarjenja otroci preko

poligona prikažejo varno in spretnostno vožnjo, za nagrado jih obišče maskota Mr. Bo. Pravi zaključek pa je, ko kolesar podeli, na zmagoslavskih stopničkih, medaljo Mladi kolesar z besedami: »Čestitam! Postal/a si prava kolesar/ka!«. Prav tako pa se vsako leto vrtčevski otroci in vzgojiteljice udeležimo Kolesarskega mini maratona, ki ga organizira KK TBP Lenart.

OŠ Lenart - enota vrtec
Zapisała: Nataša Rodeš

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU LENART (ROZA IGRALNICA)

Za ta projekt smo se odločili tudi v našem vrtcu. Sodeluje 7 oddelkov različnih starostih in okrog 136 otrok.

Na prvem roditeljskem sestanku smo starše seznanile o vsebini projekta in o anketi. Starši so se pozitivno odzvali na predstavitev in nas podprli, da bodo prihajali peš ali na kakršen drug način v vrtec. En teden pred izvedbo igre Beli zajček, smo staršem razdelile anketni vprašalnik.

Odločili smo se za štirinajst dnevno spremljanje prihoda v vrtec, od 1. 10. do 14. 10. 2019. V Roza skupini so otroci dobili nalogo, da doma skupaj s starši iz papirja velikosti A4 izdelajo zajčka. Vsi so nalogo upoštevali in jo prinesli v skupino, saj je bilo občutiti, da so otroci nalogo resno vzeli in želeli zajčku pomagati, da bi postal čim prej bel. Prva dva dni si je polovica otrok prilepilo bel krog na sivega zajčka. To je ostale otroke spodbudilo k želji, da je potrebno nalogo vzeti resno in na takšen način pomagati našim zajčkom. Ko so starši prišli popoldan po otroke v skupino, so jih sami otroci spomnili, da naslednjo jutro morajo priti v vrtec brez avtomobila.

Vsak dan so otroci v jutranjem krogu, poslušali zgodbico o zajčku. Tako so ju vzljubili, da smo se odločili za nadaljnjo igro, ki so jo predlagali otroci. Punce so postale zajklje, fantje so postali delavci, ki so gradili avtocesto skozi gozd. Vendar hitro so ugotovili, da to ni rešitev za živali, katere so živele v gozdu, saj na takšen način so ustvarjali hrup, dim in neprijetno-nevarno življenje živalim v gozdu.

Ker je večina časa fant zjutraj prihajal s skirojem v vrtec, je bila otrokom to dobra odskočna deska, za čistejšo naravo. Izdelali smo skiro, se pogovarjali o možnostih kako lahko mi poskrbimo še za drugačen prihod v vrtec, ali da bo naš Lenart še naprej zelen in čist.

Drugi del projekta bomo izvedli v mesecu aprilu, ko bomo praznovali dan Zemlje in povabili še ostalih 10 skupin v izvedbo zgodbe Belega zajčka

OŠ Lenart- enota vrtec, Roza skupina

Zapisala sodelujoča vzgojiteljica pri projektu: Irena Vajda

TRAJNOSTNA MOBILNOST - IGRA »BELI ZAJČEK« V VIJOLIČNI IGRALNICI

Projekt Trajnostna mobilnost smo staršem nazorno predstavili na prvem roditeljskem sestanku v mesecu septembru. Seznanili smo jih z namenom in cilji projekta in jim razložili kako bo le-ta potekal. Podrobno smo jim predstavili tudi igro Beli zajček. Projekt je bil s strani staršev pozitivno sprejet. Pred predstavitvijo igre Beli zajček smo staršem razdelili anketne vprašalnike, ki so jih izpolnjene vrnili vzgojiteljicam.

Z igro Beli zajček smo pričeli v ponedeljek, 7. 10. 2019 in dejavnosti izvajali dva tedna. Pred izvedbo igre Beli zajček smo otroke motivirali s pomočjo zgodbe o Belem zajčku. Po prebrani zgodbi smo se pogovorili o trajnostni mobilnosti, kaj pomeni in zakaj je pomembna. Z otroki smo se pogovarjali, kako poteka njihova pot do vrtca, kdo jih pripelje in na kakšen način prihajajo v vrtec. Skupaj smo ugotavljali, kaj bi lahko naredili, da bi bil naš zrak manj onesnažen in da bi zajčki ponovno zaživel s svojimi belimi kožuščki v čistem okolju. Skupaj smo se dogovorili, da bomo izvedli nalogo in dva tedna v vrtec prihajali peš, z avtobusom, s kolesi...

Otroci so bili navdušeni nad nalogo, še posebej pa nad izdelavo zajčkov, ki so si jih predhodno izdelali. Vsak otrok

si je izdelal svojega sivega zajčka, kateremu je dodal oči, nos in brčice. Prav tako pa so si izdelali tudi bele krogce s katerimi so vsakodnevno očistili zajčkov kožušček. Otroci so odgovorno sprejeli svojo nalogo in tudi starše na njo opozorili. Vsakodnevno so že ob prihodu v igralnico povedali, kako so prišli v vrtec. Nekateri peš, drugi s kolesom ali skirojem. Upoštevali smo tudi, da nekatere družine, zaradi oddaljenosti od vrtca, ne morejo priti drugače kot z avtomobilom, saj ni na voljo drugih prevoznih sredstev. Zato smo dorekli, da parkirajo nekje v bližini vrtca in del poti le prepešačijo. Otroci so vsakodnevno v jutranjem krogu povedali na kakšen način so prišli v vrtec ter pritrdili bele kroge na zajčke. Po izvedeni nalogi so zajčki ponovno dobili podobo lepih in veselih zajčkov.

V naši skupini smo v okviru tega projekta izvedli še kar nekaj drugih dejavnosti:

- Na sprehodu smo spoznavali varne poti okrog vrtca, opazovali promet, udeležence v prometu.
- Uporabljali smo odsevne jopiče na sprehodu, da smo bili vidni in varno prečkali cesto v spremstvu vzgojiteljic.
- Upoštevali pravila pri hoji na sprehodu (ob robu cestišča, na pločniku).
- Odpravili smo se do Gasilskega doma in spoznali delo gasilcev.

- Obiskali in ogledali smo si avtobusno postajo, ki je v bližini vrtca.
- Se odpravili na daljši pohod do gozda, RŠC Polena, opazovali in poslušali zvoke v naravi.
- Spoznali smo pesmi Zajček Dolgoušček in Z avtobusom k teti (Janez Bitenc).
- Obogatili smo knjižni kotiček s knjigami o prevoznih sredstvih.
- Ugotavljali uganke.
- Izvedli pohod skupaj s starši.

OŠ Lenart - enota vrtec, Roza skupina
Zapisala: dipl. vzgojiteljica Tadeja Lorber

2. NOVIČKA PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST - VRTEC ORMOŽ

Čas izvajanja dejavnosti za projekt: jesen in pomlad (2019/20), Število udeležencev: Devet oddelkov, starost otrok od 1-6 let

V projektu trajnostne mobilnosti je sodelovalo vseh 9 skupin iz vrtca Ormož. Tudi za otroke najmlajših skupin: LUNICE, SONČKI, ZVEZDICE, BALONI so strokovne delavke pripravile različne dejavnosti, katere so bile najbolj primerne njihovi starosti. Otroci so preko igre z avtomobili spoznali prevozna sredstva, kakšen je njihov zvok. Spoznali so katera prevozna sredstva so najbolj primerna za njih z namenom da skrbimo tudi za naravo. Preko slikovnega gradiva so jih poskušali poimenovati, jih barvati. Igrali so se s sestavljanjkami na to temo. Otroci so sodelovali z večjo skupino otrok starih 4-6 let, kateri so jim priskočili na pomoč jih popeljali na sprehod, jim pomagali na sprehodu, ter se z njimi družili.

Otroci iz skupine MEHURČKI, so ob igri Belega zajčka pripravljali različne poskuse. Eden izmed njih je poskus z balonom in kolesi. Sami ob pomoči vzgojiteljice so naredili avtomobil, katerega pa ne poganja motor in ne izdeluje nevarnih izpušnih plinov pač pa deluje na zrak. Otroci so postavili hipotezo kaj se bo z avtomobilom zgodilo. Ob preizkusu so bili zelo navdušeni, saj niso mogli verjeti da tudi zrak lahko nekaj poganja. Avtomobilček se je zelo hitro zapeljal, ob tem pa se je balon izpraznil.

O tem so spoznali da se je možno prevažati tudi z drugimi prevoznimi sredstvi, ki pa ne izpuščajo plinov, kot avtomobili. Največ za sebe in za našo naravo pa naredimo če se veliko gibamo na svežem zraku in veliko hodimo, zato smo se tega tudi v vrtcu veliko posluževali in se veliko gibali v naravi.

V skupinah RADOVEDNE BUČKE in KAPLJICE otrok starih 4-6 let smo v vrtec povabili policistko Jelko Kolarič iz naše policijske postaje. Z velikim veseljem nas je prišla obiskat. Predstavila je delo policista, svojo obleko-uniformo, pripomočke katere vsakodnevno uporablja pri svojem delu, otroci so ji jo bolj podrobno ogledali, z njo vzpostavili prijeten stik. Policistka Jelka se je pogovarjala z otroki, o pravilnem vedenju na cesti, zakaj morajo biti v avtomobilu pripasani, kako se v prometu obnašamo kot pešci, kot kolesarji. Katere varnostne pripomočke morajo uporabljati ko kolesarijo, se vozijo z rolarji, poganjalcem, se vozijo s skirojem. Otroci so z velikim veseljem pripovedovali, da uporabljajo čelade.

Skupaj z policistko smo se po mestu Ormož igrali Detektive. Najprej smo se pogovorili kje se sploh prevozna sredstva lahko parkirajo. Otroci so povedali da na prostorih kateri so primerni za avtomobile, to so parkirni prostori. Istočasno smo se pogovarjali kaj je potrebno da se odpravimo na varen sprehod. Otroci so sami povedali, da si morata otroka katera sta prva in zadnja v skupini obleči odsevna jopiča zaradi varnosti pešcev v prometu. Skupaj smo se nato obuli oblekli, ter dobro poslušali policistko Jelko. Namen naše igre je bil igrati se čim boljše DETEKTIVE, opazovati promet, katera prevozna sredstva bomo opazili ali so vsa prevozna sredstva pravilno parkirani. Hitro so opazili avtomobil, kateri je bil parkiran na mestu za invalide. Otroci so takoj vedeli da to ni pravilno. Skupaj s policistko so mu prilepili na avtomobil opozorilo o napačnem parkiranju.

Hkrati pa bomo izvedli varen sprehod po mestu, se naučili pravilno prečkati cesto, kje se hodi, da hodimo po stezi za pešce, da smo pozorni na udeležence v prometu in najbolj pomembno je da sami moramo skrbeti za našo varnost.

Otroci so bili zelo navdušeni, na koncu so dobili diplome za NAJBOLJŠE DETEKTIVE in spominke odsevne obeske od policistke.

VELIKI SIVI ZAJEC, KI SE SPREMINJA V BELEGA

VZGOJITELJICE iz skupine KAPLJIC so se odločili da bodo tudi po igri Beli zajček še naprej spodbujale otroke, da bodo v vrtec prihajali na trajnostni način. Zato so si v igralnici izdelali velikega sivega zajca. Tisti otrok kateri je prišel v vrtec na različne trajnostne načine, pa je zajčku nalepil bel krogec. Otroci so z velikim navdušenje sprejeli zajca in so skozi celo šolsko leto svoje starše opozarjali, da kadar so imeli čas, so se odpravili v vrtec malo drugače. Iz slike vidimo da je bilo prihodov na trajnostni način veliko. Otroci pa so bolj ozavestili pomen prihoda v vrtec na trajnostni način in ob tem spoznali da skrbijo za ohranjanje čiste narave.

Otroci so spoznavali LIŠAJE. Veliko otrokom je bila ta beseda popolna neznanka. Najprej so spoznali besedo, si ogledali fotografije lišajev, uporabljali so tudi povečevalne lupe. Spoznali so pomen lišajev, kje rastejo, za kaj so pomembni. Odpravili so se na raziskovanje v naravo. Sami so poskušali povedati kje bi jih lahko našli. Ker so srečali prijatelje iz druge skupine so tudi njim povedali kar so izvedeli o lišajih in jim posodili lupe, da so si tudi oni lahko pobližje ogledali lišaje. Otrokom je bilo raziskovanje zelo zanimivo.

Prikaz prihodov otrok v vrtec preko različnih diagramov. Otroci so lepili slikice na katerih so bila različna prevozna sredstva, ali pa so pobarvali kvadratek v stolpcu ob prikazani sličici. Na koncu so preštevali, primerjali, opisovali.

SKUPINA PEDENJPEDI

V skupini so vsakodnevno skrbeli za varnost na sprehodu. Risali so ceste in promet na njih, barvali so parkirišča, dorisali avtomobile na že narisane liste.

Glede na nastale razmere-pandemija in zaprtje vrtcev nam zaenkrat ni uspelo izvesti srečanja z županom in mu predstaviti kartografske izboljšave za izdelavo pločnikov v okolici vrtca. To mu bomo poslali po pošti ali pa predstavili v prihodnjem mesecu. Predlog pa je tudi bil da bi se uredilo sprehajališče za hišne ljubljence in bi tako naši otroci imeli več svobode po gibanju na neravnih podlagah.

OŠ Lenart - enota vrtec, Roza skupina Zapisa koordinatrica: Jožica Hebar

VSEBINA IN POVZETEK DEJAVNOSTI ZA 2. NOVIČNIK

Čas izvajanja dejavnosti za projekt: zima in pomlad (2019/20), število udeležencev: Pet oddelkov, starost otrok od 1-6 let, skupaj: 89 otrok in 10 vzgojiteljic, ter 2 spremljevalki otrok s posebnimi potrebami.

Kot sem podala razlago o našem načinu dela za 1. Novičnik, bi tokrat rada izpostavila veliko navdušenje za igro »Beli zajček«, zato smo se vzgojiteljice skupaj s starši, na pobudo otrok, odločile da se igro igramo skozi vse leto. Izpostaviti velja, da so k projektu z veseljem in v največji možni meri pristopili tudi starši. Vsakodnevno jih je k temu privabljal plakat in risbice otrok (podoživljanje lastnih vtisov)

ob vhodu in v garderobah. Po skupinah smo izdelale skupne zajčke iz filca, na katere so nato otroci lepili bele krogce in preko večkratno podajanje zgodbe »Beli Zajček« tako izvajali prihode v vrtec na trajnostno mobilni način. Ta dejavnost je zaživela kot del naše dnevne rutine. Ob jutranjem pozdravnem krogu, so imeli otroci priložnost pripovedovati o dogodivščinah na poti v vrtec ali domov. Pri tem bi rada izpostavila dejstvo, da smo vzgojiteljice na tak način izhajale iz otrok in širile dejavnost na vsa področja kurikula.

Po zmožnostih otrok, smo jim podajale literarne vsebine (vsebinsko uskladile tematiko; promet, varno v prometu,

skrb za okolje in zdravje, izvajale čutnost in čuječnost pri otrocih, ter privzgjajale željo po gibanju).

Vse strokovne delavke smo torej presodile, da je tematiko in dejavnosti možno prilagoditi in izpeljati tudi v starostnih skupinah otrok starih od 1-3 let, s primernim didaktičnim pristopom (tako smo v mlajših skupinah nazorno-preko lutke in s čutili, uspele približati vsebine tudi tej starosti otrok).

Ob razlagi, da je namen igre in projekta, otroke ozavestiti in jim približati še druge načine »premikov« (urjenje spretnosti s tricikli, skiroji) na željeni cilj, ter se potruditi da vsaj del poti prehodimo. Nekaj staršev se je dogovarjalo za skupni prevoz (en avto-več otrok) do vrtca ali domov.

Glede na nastale razmere-pandemija in zaprtje vrtcev nam zaenkrat ni uspelo izvesti srečanja s policistom in z občinsko oblastjo, kot smo ga načrtovale na strokovnem timu vrtca v začetku meseca marca. Tako bi na ravni celotne enote vrtca otrokom predstavili dejavnost urbanističnega planiranja in skupaj z njihovo neomejeno domišljijo začutili njihov pogled na okolico našega vrtca (varna prometna pot).

Moj namen kot ena izmed dejavnosti v vlogi koordinatorja projekta je poizvedba še preko anket (mnenje staršev in ocena stanja ob koncu šolskega leta).

Dejavnosti po skupinah:

- Oglede slikovnih aplikacij, različnih fotografij, ki prikazujejo vlake, avtobuse, postajališča, utrinke z izletov;
- fotografiranje prijateljev na izletu z vlakom;
- ustvarjanje zgodbe v obliki kolaža (npr. pot v vrtec: peš, s kolesom, avtobusom ali vlakom);
- igranje rajalnih igric (»Mi se z vlakom peljemo, Moj rdeči avto, Biba leze, biba gre...«)
- izdelovanje vlakov, avtobusov iz odpadnega materiala
- risanje kolesa s svinčnikom (likovno ustvarjanje po podoživetju in opazovanju) - starejša skupina
- zamišljanje in izvajanje animacije z raznovrstnimi lutkami in predmeti, ki ponazarjajo situacije v prometu;
- petje otroških pesmic na temo avtobusa, vlaka, kolesa; ter gibalno uprizorjanje vsebin pesmi

- risanje domišljajskih prizorov ne temo prometa, čemur sledi pogovor ob risbah;
- vožnja s turističnim vlakom
- organiziran skupni avtobusni prevoz na nastope in plavalni tečaj
- dejavnosti s področja Gozdne pedagogike
- ekološki pristop

Danes otroci večinoma časa preživijo v zaprtih prostorih ali za pot k določenemu cilju izberejo kakršnokoli prevozno sredstvo.

V skupini, kjer so otroci stari od 5-6 let se večkrat odpravijo proti gozdu. Peš in polni pričakovanj. Otroci se v gozdu sprostijo, veliko se gibljejo in sami spontano začnejo raziskovati. Mi, odrasli pa lahko skozi zabavne dejavnosti prenašamo znanja, ki jih bodo otroci lahko uporabljali celo življenje, kajti znanja, ki jih pridobimo preko lastnih izkušenj in raziskovanja stvari si drugače in lažje zapomnimo. Narava je za otroka prava pustolovščina in to vsakič znova.

- Slikopis: Z AVTOBUSOM K TETI- izdelava slikopisa, iskanje fotografij, slikovnih aplikacij, sestavljanje v zaporedje, štetje, opisovanje, razgovor, lepljenje na podlago
- Grupiranje ;pogovor ob zgodbi in iskanje otrokovih predlogov, razmišljanje o načinu pomoči zajčku, da bi postal bel. Ob tem smo razvrščali slike: avtobusa, vlaka, kolesa, avtomobila, hoje, vožnje s skirojem, triciklom, ; ter jih usklajevali z belim oz. sivim zajčkom.
- Opazovanje prometa na sprehodih (vonjanje izpušnih plinov, poslušanje hrupa,...) in poimenovanje prometnih sredstev, ter jih povezovali z vsebino zgodbe
- Na sprehodih izbiramo poti, kjer ni prometa saj imamo vrtec v kraju, kjer je veliko možnosti za gibanje v naravi. Tako smo lahko brezskrbno hodili in opazovali ter prisluhnili zvokom iz narave.
- Največje doživetje je bilo, ko smo se s turističnim vlakom odpeljali na ogled razstave malih živali, kjer smo videli veliko belih zajčkov in drugih malih živali.
- Druženje s starši.

Vrtec - enota Velika Nedelja
Koordinator: Katja Luknjar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI JEŽKI (4 do 5 let)

V naši skupini smo se projekta Trajnostne mobilnosti lotili v času od 14.10. do 26.10.2019. Aktivno so bili v projekt vključeni otroci in starši. Otroke sem želela spodbuditi k aktivnemu razmišljanju in odgovornemu ravnanju pri varovanju in skrbi za okolje v katerem živimo, o vplivu škodljivih plinov na okolje, zdravju ljudi in živali ter o pomenu zdravega načina življenja. Z zgodbo o Belih zajčkah sem otroke motivirala k samemu pristopu k dejavnostim, prav tako smo z otroki aktivno sodelovali v prometu kot pešci, opazovali promet, prometne znake in potovalne navade ljudi.

Dejavnosti, ki smo jih izvedli v okviru projekta:

- Zgodba o Belih zajčkah.
- Spremljanje in beleženje prihoda otrok v vrtec.
- Barvanje učnih listov – avtobus, vlak.
- Seznanitev z deklamacijo S. Jug, Vlak.
- Ureditve knjižne koticke – dopolnitev z knjigami o prevoznih sredstvih.
- Likovno ustvarjanje na temo – trajnostna mobilnost.
- Ogled risanih filmov iz zbirke Lepši svet – promet.
- Seznanitev z delom policistov – obiskali so nas v vrtcu.
- Igra z lego sistemi – gradnja cest in igra promet.
- Izvajanje gibanja s kolesi, skiroji, poganjalčki.

Vrtec Jožice Flander Maribor
dipl. vzg. Jasna Štuhec

Z BELIM ZAJČKOM V JESENSKE DNI

V projektu je sodelovalo 16 otrok kombiniranega oddelka drugega starostnega obdobja (2-4 let). Z izvedbo projekta smo pričeli v jesenskem mesecu, izvajali smo ga dva tedna in sicer od 14. do 25. 10. 2019. Zgodbo o belih zajčkah sem otrokom dva krat prebrala že v prvi polovici meseca oktobra. Ob pričetku izvajanja projekta pa sem preverila, v kolikšnem obsegu se otroci zgodbe spominjajo. Ugotovila sem:

- le redki so vsebino obnovili in razumeli bistvo zgodbe,
- mlajši otroci niso povezali vzroka s posledicami; onesnaženost zraka z umazanimi kožuščki, negativen vpliv na živali in naravo,
- nekateri otroci so navedli izmišljene odgovore za umazane kožuščke živali: "ker so se valjali po tleh; jedli so sladoled; umivali niso se, po travi so skakali."

Tekom izvedbe projekta sem otrokom zgodbo pripovedovala večkrat. Opazila sem, da se je vedno več otrok aktivno vključevalo v pripoved, vanjo so vnašali več podrobnosti,

tekem dneva so spontano pripovedovali zgodbo drug drugemu ter popravljali tistega, ki zgodbe ni povedal pravilno. Otroci so s tempera barvami pobarvali vsak svojega zajčka. Mlajši otroci so s prsti narisali oči in brke, starejši otroci so risali s čopičem, nekateri so brke izrezali iz papirja. Igro smo pričeli izvajati preko skupne oblike dela, vendar sem opazila, da otroci odgovore drug od drugega ponavljajo in da se dolgočasijo, ko čakajo, da pridejo na vrsto. Zato smo v nadaljevanju igro izvajali individualno. Mlajši otroci so se zadržali pri lepljenju in štetju krogcev, pri starejših sem vključila še pogovor in tako smo utrjevali znanje o trajnostnih načinih premikanja in onesnaževanju okolja. Vsakodnevno smo porabili približno 20 minut za individualno izvedbo igre Beli zajček. Ostale dejavnosti, ki smo jih izvedli in vključujejo tudi druga področja dejavnosti:

- moja pot v vrtec (starejši otroci), sestavi in pobarvaj svoj avtobus in vlak,
- izdelovanje železniške proge, ceste iz lego sistemov, lepilnih trakov, palic,
- predstavitev poklica policista,
- oblikovanje zajčkov iz plastelina,
- sprehod z utrjevanjem osnovnih prometnih pravil in terminologije,
- prometne uganke,
- izdelava plakata: Katera prevozna sredstva najbolj onesnažujejo okolje?,
- vožnja s skiroji in poganjalci na igrišču vrtca,
- ogled železniške postaje Studenci,

- ogled didaktične risanke (promet, odpadki),
- gibalna igra Semafor.

Otroci so izrazili željo po vožnji z vlakom in skiroji. Vožnje z vlakom ni bilo možno izpeljati. Po končanju izvedbe so

nekateri otroci želeli nadaljevati z igro Beli zajček, v ta namen so lahko v naslednjih dnevih z igro tudi nadaljevali.

Vrtec Jožice Flander
Vzgojiteljica: Urška Gorjup Kokerić

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JOŽICE FLANDER, SKUPINA SRNE

V skupini Srne (4 – 6 let) smo se odločili, da bomo sodelovali v projektu trajnostna mobilnost ter tako prispevali k zmanjšanju okoljskih obremenitev. V projektu je sodelovalo 20 otrok in njihovi starši.

Po skupnem načrtovanju, ki smo ga izvedli v mesecu septembru, smo oktobra pričeli z dejavnostmi. Otrokom sem na začetku predstavila zgodbo Beli zajček, ki jih je tako zelo pritegnila, da so z navdušenjem pomagali zajčkom očistiti kožuščke. Vsakodnevno smo beležili, kako so otroci prišli v vrtec in ugotavljali, da se otroci in njihovi starši zelo trudijo, saj v večini prihajajo v vrtec peš, s skiroji ali kolesi, redki z avtomobili.

V okviru projekta smo izvedli veliko različnih dejavnosti, skozi katere smo zajeli vsa področja kurikuluma.

Veliko smo se sprehajali opazovali naravo, promet, ter se pogovarjali o tem, kako lahko ljudje vplivamo na naravo in kako lahko dejavno prispevamo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja. Spoznavali smo trajnostne načine premikanja in se pogovarjali, kako le-ti vplivajo na okolje. Seznanjali smo se z varnim vedenjem v prometu ter pridobivali veščine povezane z varnostjo (ukrepanje

ob nevarnostih, nezgodah in nesrečah) in prometno varnostjo (prečkanje ceste, prepoznavanje prometnih znakov,...). Otroci so tudi imeli možnost spoznati poklic policista.

Otroci so tudi likovno ustvarjali. Risali so svojo pot v vrtec. Izdelali pa smo tudi svoj avtobus in se z velikim navdušenjem z njim popeljali v neznano.

Vrtec Jožice Flander
Vzgojiteljica: Barbara Frece

TRAJNOSTNA MOBILNOST - GREMO PEŠ

Na prvem sestanku vzgojiteljskega zbora smo pridobili informacijo o projektu - TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU. Koordinatorica nam je predstavila projekt in okvirne naloge, ki nas čakajo.

Na prvem roditeljskem sestanku sem starše seznanila s projektom in tako pridobila informacije, ki sem jih potrebovala za izvedbo projekta. Večina staršev je projekt podprla, nekaj jih je imelo pomisleke, peščica pa je dejala, da zaradi projekta ne bodo spreminjali svojih ustaljenih praks. Ko sem dobila privolitev večine staršev sem jih seznanila z postopkom anketiranja.

Anketo so izpolnili vsi starši, ki so bili prisotni ostali pa so jo dobili v roke naslednji dan in jih tudi takoj vrnili. Zaključna anketa je sicer pokazala izboljšanje toda ne v večjem obsegu.

Oddelek tvori populacija otrok 3 - 4 let. Glede na predložene materiale sva izbrali tiste, ki so bili najprimernejši za naše otroke. Najino delo je bilo razvojno procesno naravnano saj sva želeli preko zgodbe - BELI ZAJČEK otrokom prikazati različne možnosti vpliva na boljši jutri brez preveč

onesnaženja okolja. Otroke je zgodba pritegnila in po njej sva gradili naprej. Vsakodnevno smo zajčku poročali o načinu prihoda v vrtec in nato sproti lepili bele krožce. Starši so nama povedali, da otroci želijo vsaj del poti prehoditi, saj želijo, da njihov zajček zopet postane bel. V času projekta so starši poskušali otrokom vsaj delno ustreči.

PODRAVSKA REGIJA

Z otroki sva pripravili pogovor oziroma (viharjenje možganov) in tako smo opredelili - Kaj že vemo; Kaj bi radi še spoznali; Kaj bi radi poskusili; Kaj bomo zapisali, narisali ali sestavili .....

Pogovorili smo se o tem kako prihajajo v vrtec (z avtomobili, peš, avtobusi, kolesi). Povedali so, da morajo biti pripeti tako v avtomobilu kot na kolesih. Ko prihajajo peš jih starši držijo za roke in hodijo po notranji strani pločnika. Eden se pripelje z avtobusom in jim je posebej povedal svojo izkušnjo. Spoznali smo torej, da vemo že kar nekaj stvari, ki so pomembne.

Pri nadaljevanju smo prišli do spoznanja, da pa še veliko stvari ne vemo in tu smo se odločili kaj bomo počeli, da jih spoznamo. Glede na vse smo se odločili, da bi bilo dobro, da tudi starše povprašajo ali bi pomagali, da bo naše okolje manj onesnaženo. V vrtcu pa smo spoznavali poti okoli nas, poti po katerih lahko in prihajamo v vrtec. Opazovali smo prometne znake, prometna sredstva, prevozna sredstva in se osredotočili na spremembe v našem okolju.

Spoznali smo našo najbližjo železniško in avtobusno postajo ter opazovali vlake in avtobuse. Starši so po naših pogovorih v vrtcu otroke nekateri prvič peljali z avtobusom in z vlakom seveda s pomočjo starih staršev. Otroci so nama povedali o izkušnji in hkrati so ugotavljali, da je takšna pot s temi prevoznimi sredstvi tudi zabavna.

Spoznali smo tudi delo policistov, ki so nas obiskali in nam pokazali svoje delovne rekvizite (vozila, konje in pse ter ostale drobne pripomočke).

Narisali so prevozna sredstva po lastni izbiri ter pobarvali delovna lista - avtobus in vlak. Izdelali so prevozna sredstva - vsak svoje in skupaj smo izdelali starinski vlak, vse pa smo razstavili v hodniku pred igralnico in na stopnišču.

Poskusili smo prihajati v vrtec čim večkrat peš saj smo spoznali, da tako varujemo naše okolje. Otroci so spoznali, da je ob naših poteh parkiranih vse več avtomobilov in da se le s težavo prebijamo skozi.

Stanje samo pa se ni kaj dosti spremenilo. Starši so predvsem opozarjali na tempo življenja ter na vezavo na čas prihoda v in iz službe. Kar nekaj jih je vezanih na prevoz na delo v drugo občino.

Sporočilo izvajalcu projekta: Današnji čas je primeren, da razmislimo o trajni mobilnosti in onesnaženosti okolja, vendar pa morajo ta razmislek spremljati tudi ostale panoge. Javni prevoz v obsežnejši obliki in bolj prilagojen delovnemu času delavcev ter z večjim številom prog, v krajših časovnih intervalih tako avtobusnih kot železniških, ki bi povezovala podeželje, kraje, mesta, ulice. Edino tako bi lahko ohranili naše okolje čistejše in bolj uporabno za vse. Potrebno je razmišljati zelo široko in tudi delati na tem zelo široko.

Vrtec Jožice Flander

Vzgojiteljica: Veronika Perović, pom. vzg. Alenka Mlinarič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JOŽICE FLANDER MARIBOR

Oddelek: Kužki, starost otrok: 3 do 4 leta. V mesecu septembru sem izvedla roditeljski sestanek, kjer sem starše seznanila z projektom, jim razdelila ankete in prebrala zgodnico o Belem zajčku. Nad projektom so bili navdušeni. Tako smo začeli z otroki načrtovati samo izvedbo projekta in dejavnosti v sklopu tega. Bilam pozitivno presenečena, da večini otroci v vrtec prihajajo peš ali pa s kolesom. V oktobru pa smo začeli z dejavnostmi s katerimi smo sem spodbujala trajnostne načine premikanja:

- izdelava avtobusa iz škatel,
- obiskali so nas policisti in nas seznanili z njihovim delom,
- naučili smo se pesem »avtobus«,
- poslušali smo zgodnico Beli zajček,
- igrali smo se igro Beli zajček in spremljali prihode otrok,
- na sprehodih smo spoznavali varne poti okrog vrtca,
- opazovali smo promet in prevozna sredstva,
- vozili smo se s poganjalci in skiroji,
- izdelovali prevozna sredstva iz odpadne embalaže,
- ogledali smo si popravilnico vlakov,
- plesali smo na pesem »plesni vlak«,
- spoznavali smo, kako lahko mi pomagamo očistiti naš

planet (ločevanje odpadkov),

- risali smo čist in onesnažen zrak,
- obiskali so nas tudi gasilci.

Otroci so projekt dobro sprejeli in so starše tudi sami spodbujali, da morajo del poti v vrtec prepešačiti ali kolesariti. Otroci, vzgojitelji in tudi starši smo bili s projektom zadovoljni, saj smo vsi izvedeli nekaj novega in zanimivega.

Vrtec Jožice Flander

Vzgojiteljica: dipl. vzg. Simona Pernat

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JOŽICE FLANDER, SKUPINA PTIČKI

Letos smo se na začetku šolskega leta otroci skupine Ptički vključili v projekt trajnostna mobilnost, saj želimo s projektom spremeniti naše potovalne navade in hkrati zmanjšati onesneževanje našega okolja, ter krepiti naše zdravje.

V projekt je bilo vključenih 19 otrok, starih od 4-5 let. Staršem sva na uvodnem roditeljskem sestanku predstavile sam projekt in njegov namen. Starši so se z izvedbo projekta strinjali, izpolnili anketne vprašalnike in skupaj z otroci sodelovali pri igri Beli zajček (tako, da so otrokom omogočili, da vsaj eno pot v vrtec pridejo na trajnosten način – kolo, skiro, peš).

V mesecu septembru smo skupaj z otroci načrtovali izvedbo projekta in v sklopu le tega tudi dejavnosti. Strokovni delavki sva bili pozitivno presenečeni, saj dosti otrok v vrtec prihaja na trajnostni način. V mesecu oktobru, sva izvedli dejavnosti in igro Beli zajček. Z igro Beli zajček sva spodbujali tako starše kot otroke, da tudi tisti, ki so od vrtca oddaljeni dlje pridejo v vrtec na trajnosten način. Na ta način, bi otroke spodbudili k boljšemu, zdravemu življenju in zmanjšali onesenženost okolja.

Otrokom sva ponudili različne dejavnosti na temo trajnostna mobilnost:

- Seznanitev s trajnostnimi načini premikanja,
- spoznavanje igre Beli zajčke – spremljanje prihodov otrok,
- dejavnosti na področju jezika: slikopis, zgodbe, uganke, pesmi s področja prometa,
- beleženje načinov prihodov v vrtec (grafični prikazi prihodov s pomočjo kock),
- aktivnosti s področja prometne vzgoje (spoznavanje in upoštevanje prometne signalizacije, uporaba pločnika in kolesarskih stez, varno prečkanje ceste,...),
- igre na temo Promet, ki smo jih izdelali sami (spomin, gradimo z liki prometna sredstva, kdo prvi pride do cilja,...),

- igre na temo Promet, ki smo jih izdelali sami (spomin, gradimo z liki prometna sredstva, kdo prvi pride do cilja,...),
- spoznavanje prevoznih sredstev nekoč in danes, vrste prometa in ravščanje le-teh v različne diagrame,
- pogovor o onesneževanju in recikliranju,
- branje pravljic (Eko zmajček, Dedkovo kolo, Moja pot v šolo,...)
- načrtovali in narisali smo svojo pot v vrtec
- ogled železniške postaje, popravljavnice vlakov, vožja z vlakom, ogled policijskih prevoznih sredstev, spoznavanje opreme,...
- seznanjanje s poklicem policista in strojevodje.

Sam projekt bomo uresničevali in nadgrajevali skozi celo šolsko leto, saj želimo ohranjati naše okolje čisto in hkrati skrbeti za naše zdravje. Otroci so se pričeli zavedati, da že sami lahko velio naredijo, da ostane naš planet »zelen«.

Vrtec Jožice Flander

Vzgojiteljica: Klara Hriberšek, dipl. vzg

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU

V našem vrtcu Jožice Flander, enota Žvrgolišče smo se odločili za projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu. V skupini Metuljčki (4-5 let, 20 otrok) od začetka šolskega leta dajemo poudarek kako pomembno je na kakšen način prihajamo v vrtec. Staršem sem na uvodnem roditeljskem sestanku predstavila projekt, njegov pomen. Izpolnili so tudi vprašalnike.

Opažam, da veliko otrok pride v vrtec peš, z avtobusom, seveda je nekaj posameznikov, ki jih starši pripeljejo v vrtec z avtomobilom. Z otroki smo že izpeljali kar nekaj dejavnosti na to temo:

- Peljali smo se z avtobusom,
- Izdelali smo vlak, ter potnike na njem,
- Obiskali so nas policisti in nam predstavili njihovo delo,
- Pripovedovanje zgodbe Beli zajček,
- Igra Beli zajček,
- Izdelovanje avtobusa/vlaka (karton različnih oblik),

- Pobarvanka avtobus/vlak,

- Narisali so pot od doma do vrtca.

S projektom še nismo zaključili. Izpeljati še moramo nekaj dejavnosti na to temo.

Vrtec Jožice Flander

Vzgojiteljica: Tadeja Težak, dipl. vzg.

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU

V vrtcu Jožice Flander Maribor, enota Razvanje smo se odločili, da se bomo pridružili projektu, ker nam je mar za naše otroke in okolje ter želimo z ozaveščanjem staršev in otrok vplivati k zmanjševanju obremenitev okolja, spremeniti potovalne navade ter spodbujati gibanje otrok. V našem oddelku Medvedki, kjer je 21 otrok, starih od 3 – 6 let, je projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih postal stalnica in dnevna rutina našega vsakdana.

S projektom smo na začetku šolskega leta seznanili starše ter jim predstavili pomen in potek projekta. Na samem začetku smo starše tudi anketirali, da smo dobili vpogled kako oz. na kak način otroci prihajajo v vrtec ter se seznanili z željami otrok o njihovem prihodu v vrtec. Z anketnim vprašalnikom smo ugotovili, da večina staršev otroke v vrtec pripelje z avtomobilom, kar pa ni enako željam otrok, ki si želijo bolj gibalno aktivnega prihoda, na kar smo želeli bistveno vplivati in spremeniti potovalne navade staršev (ter nekaterih otrok).

Otroke smo s projektom seznanili preko zgodbe in igre Beli zajček. Vsak izmed otrok si je ustvaril svojega sivega zajčka, ki smo ga kasneje s sprotnim spremljanjem, beleženjem načinov prihodov otrok v vrtec »očistili« izpušnih plinov avtomobilov. Veliko smo govorili o posledicah izpušnih plinov na naše okolje in govorili o drugih, bolj okolju prijaznih potovalnih navadah – peš, s kolesom, poganjalčkom, skirojem, javnim prometom itd.

V tednu mobilnosti smo otroke in starše še posebej ozaveščali in spodbujali k drugim, okolju prijaznejšim oblikam potovanja z naslovom »Teden brez avtomobila« ter dosegli, da na parkirišču našega vrtca v tem tednu ni bilo nobenega avtomobila. Otroci so v vrtec prihajali peš, s skiroji, poganjalčki in s kolesi, prav tako odhajali iz njega. Skozi šolsko leto smo izvedli veliko dejavnosti na temo »Trajnostna mobilnost«:

- Igra Beli zajček.
- Spoznali pesem o vlaku: Vlak.
- Se seznanili z deklamacijo Semafor.
- Veliko smo se pogovarjali o varnosti v prometu. Na sprehodih spodbujali, ozaveščali in upoštevali prometno varnost.
- Spoznavali prometno signalizacijo – semaforji, prometni znaki, prehodi za pešce.

- Izpeljali lutkovno predstavo z naslovom »Varno domov«.
- Si izdelali prometne znake in prevozna sredstva iz odpadnih materialov.
- Likovno ustvarjali na temo trajnostna mobilnost.
- Opazovali promet.
- Prebrali zgodbo z naslovom Previdno na cesti.
- Igrali smo se raznih iger vlog, simbolnih iger na temo promet, trajnostna mobilnost.
- Se igrali raznih gibalnih iger na omenjeno temo.
- Igrali razne družabne igre na temo promet.
- Izvajali vaje za artikulacijo na temo promet.
- Izvajali razne vaje za razvoj fine motorike s prometno tematiko.
- Risali na temo Moja pot v vrtec. Otroci so svojo pot v vrtec ustvarili tudi s plastičnimi gradniki.
- Skrbeli za čisto okolje.
- Se seznanili s poklicem – policist. Policisti so nas tudi obiskali in nas seznanili z varnostjo v prometu.
- Se peljali z avtobusom.

S projektom smo že dosegli, da veliko več otrok v vrtec prihaja peš ali z drugimi okolju prijaznimi prevoznimi sredstvi. Otroci so posledično veliko bolj gibalno aktivni na poti v ali iz vrtca. Tudi deklica, ki je iz sosednje občine in je staršem na začetku pot v vrtec bila predolga za hojo ali kolesarjenje, pripotuje v vrtec s kolesom ali peš, saj so si postavili izziv, preko katerega so ugotovili, da pot sploh ni tako dolga in da z okoljem prijaznejšim načinom potovanja porabijo samo 15 min več, kot običajno z vožnjo z avtomobilom.

S projektom bomo nadaljevali skozi šolsko leto, saj je postal del našega življenja.

Vrtec Jožice Flander

Vzgojiteljica: Katja Žuraj, dipl. vzg.

KAKO MALO JE POTREBNO ZA VELIKO SMEHA

Projekt v našem vrtcu je zelo dobro zaživel. Tako starši, kot tudi otroci so "nalogo" vzeli resno, odgovorno, predvsem pa z ozaveščanjem, da je gibanje ključnega pomena in kako malo je potrebno, da spremenimo vsakdanje navade ter pričaramo razgibane prihode in odhode v vrtec in domov. Veliko je bilo aktivnosti, ki so jih naši vzgojitelji izvedli s pomočjo otrok. Veliko je bilo pogovorov, predvsem pa upoštevanja otrokovih želja, kaj in kako bi lahko "Trajnostno mobilnost" nadgradili. Pri vseh aktivnostih so otroci zelo uživali, z velikim veseljem so staršem in drugim obiskovalcem vrtca pokazali svoje izdelke in doživetja ob spoznavanju različnih aktivnosti.

Aktivnosti, ki smo jih izvedli v sklopu projekta:

- Pogovor o gibanju (pomen),
- spoznavanje deklamacija "Semafor" in izvedba gibalne igre Semafor,
- ogled risanelega filma "Gosenica Tinka v mestu",
- obisk policista v vrtcu,
- sprehod po občini skupaj s policistom,
- vožnja s tricikli in skiroji na igrišču (upoštevanje prometnih znakov),
- spoznavanje pesmi "Kolesarčki",
- plesno rajanje, zvočno posnemanje prometnih sredstev,
- izdelava igre "Spomin",
- izdelava maket (avtobus, avtomobil),
- izdelava igralnih podlog (cestišče, pločniki, igrišče),
- izdelava prometnih znakov,
- sprehodi v naravo (opazovanje prometa, pešcev, kolesarjev),
- rokovanje z lutkami (policist in udeleženci v prometu),

- poslikava igrišča s prehodom za pešče (kreda, odsevni jopiči)
- utrjevali ločevanje odpadkov,
- ogled lutkovne predstave "Slovenija, moja dežela"
- daljši pohod z nahrbtnikom,
- srečanje z mobilno policijsko postajo,
- poligoni v avli vrtca in na zunanjem igrišču,
- knjižni koticiki (prometna sredstva, gibanje v naravi),

Prvi koraki k spreminjanju potovalnih navad so bili že doseženi, samo upamo lahko, da bomo v tem "ritmu" nadaljevali in še naprej prejemali veliko pozitivnih odzivov s strani staršev.

Vzgojitelji vrtca Cirkulane (skupina Sončki, skupina Pikapolonice)

Koordinator: dipl.vzg.predš.otrok Simona Milošič

O BELIH ZAJČKIH V VRTCU ZAVRČ

"Le koliko krogcev bomo danes prilepili na svoje kožuščke?", so bila jutranja vprašanja naših otrok. Veselje otrok ob njihovem vsakodnevnem pripovedovanju kako so prišli v vrtec, kako so videli, da je v vrtec prišel prijatelj ali prijateljica je bilo prav zabavno in iskreno. Preko pogovora, slikovnega in video gradiva so otroci spoznavali številne raznolike dejavnosti na temo mobilnosti. Da je zabava bila toliko boljša so si izdelali različne izdelke (makete, zemljevide, cestišča), izdelovali svoje poligone iz lego kock, se uredili v športnih poligonih v naravi, obiskovali gozdove, travnike, si izdelali številne zajčke, se ob njih pošteno nasmejali ob pripovedovanju različnih zgodb, se preizkusili v vožnji z lesenim vozičkom, izvedli številne gibalne igre na igrišču, poslikali cestišče, se srečali s policisti iz mobilne policijske postaje, se pogovorili o pomenu gibanja, zdrave prehrane, okolja, o ločevanju odpadkov, v knjižnici prebrskali knjige o prometu, naravi, okolju, utrjevali deklamacije, uganke, itd.

Veseli nas, da je bil projekt tako dobro sprejet. Vsi, veliki in majhni, smo se veliko naučili, predvsem pa si pričarali zanimive dopoldneve v vrtcu.

Vzgojiteljice vrtca Zavrč

Koordinator: dipl.vzg.predš.otrok Simona Milošič

NOVICA ZA NOVIČNIK

Kot eko vrtec se zavedamo, da je vpliv človeka na okolje vedno večji, zato smo se z veseljem pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah, da tudi mi doprinesemo vsaj delček k skrbi za okolje v katerem živimo in posledično tudi k varovanju in ohranjanju našega zdravja.

V vrtcu smo se veliko pogovarjali o prometu in se tako spomnili trajnostne mobilnosti in aktivnosti, ki so potekale v tistem času. Na aktivno prihajanje peš v vrtec pa starše še vedno spodbujamo in zelo smo veseli pozitivnega odziva tako staršev kot otrok. Predstavljam aktivnosti, ki so se v sklopu načrtovanih, usmerjenih dejavnosti navezovale tudi na projekt Trajnostna mobilnost:

- Na sprehodih spoznavamo varne poti okrog vrtca, opazujemo promet, prevozna sredstva, prometne znake in predpise, ki veljajo za pešce in kolesarje.
- Otroci so poslušali pravljico "Rožnati avtobus" ter se pogovarjali o prometu, vožnji z avtobusom in se spomnili na trajnostno mobilnost.
- Izdelovali smo avtobuse iz odpadnega materiala.
- Se veliko igrali z odpadnim materialom - škatlami različnih velikosti, tulci, lesenimi palčkami,...
- Naučili smo se pesem "AVTOBUS" in "VLAK".
- Igramo se gibalno igro "Avtobus".
- Ogleдали smo si bližnjo avtobusno postajo in opravili vožnjo z avtobusom.
- Ogleдали smo si železniško postajo in se peljali tudi z vlakom.
- Se igramo družabno igro "Prvi koraki v prometu".
- Spoznavali smo kako lahko pomagamo očistiti naš planet Zemljo - ločevanje odpadkov, reciklaža in ponovna uporaba ter zmanjševanje le teh. V ta namen smo se povezali s centrom ponovne uporabe v Ormožu in izpeljali tudi delavnice v smislu obnovitve in ponovne uporabe predmetov.
- Skrb za zdravje in dobro počutje oz. ekološka osveščenost.

S predmetno vzgojo pričnemo že pri čisto malih otrocih ter nadaljujemo skozi vsa življenjska obdobja. Otroci so se in se še bodo preko projekta trajnostne mobilnosti seznanjali, kateri načini mobilnosti so z za okolje in zdravje prijaznejši. Še vedno spodbujamo starše, da se v vrtec večkrat odpravijo peš in tako poskrbijo, da bodo otroci dobili čim več izkušenj z upoštevanjem pravil v prometu. Namen je vsekakor spodbujati zdrav način življenja ter krepiti pozitiven in spoštljiv odnos do okolja in narave.

Vključitev v projekt nam je resnično prinesla veliko lepih trenutkov, druženja, drugačne poglede, novo znanje in miselnost na vseh področjih ter veliko srečnih, zadovoljnih in nasmejanih otrok.

Vrtec Ivanjkovci pri OŠ Ivanjkovci
Zapisala: Milena Školiber, dipl. vzg